

Barier

W KOMUNIKACJI Z MALUCHEM

Bez względu na to, w jakim okresie życia jest dziecko, kiedy ma problem oczekuje od rodziców wsparcia i pomocy. Małe dzieci mają swoje potrzeby, bywają głodne, zziębnięte, zmęczone, chore, których nie potrafią zakomunikować inaczej niż płaczem. Przed rodzicami, którzy chcą im pomóc, stoi szczególne zadanie – gra w zgadywanie potrzeb.

Violetta Kruczkowska

Licencjonowany reprezentant Gordon Training International w Polsce, psycholog, psychoterapeuta, prezes Fundacji „Wychowanie Bez Porażek”, www.gordon.edu.pl

KOMUNIKATY TWOJEGO MALEŃSTWA

Dr Thomas Gordon, autor książki „Wychowanie bez porażek” i twórca Treningu Skutecznego Rodzica mówi,

którego tak bardzo potrzebują. Ale jak przekonać Kasię do tego, by przestała płakać? Znaleźć, albo raczej odgadnąć, przyczynę płaczu córki.

PAMIĘTAJ, KAŻDE ZACHOWANIE NIEMOWLĘCIA MA KONKRETNY POWÓD I BARDZO LOGICZNĄ PRZYZYNY.

że skuteczni rodzice muszą nauczyć się zgadywać, jakie komunikaty chcą przekazać im dzieci, gdyż nie potrafią one opowiedzieć wprost czego potrzebują. Na przykład, sześciomiesięczna Kasia w środku nocy zaczyna nagle głośno płakać. Jej rodzice wybudzają się ze snu,

ZGADYWANKA CZY ŚWIADOME ROZPOZNAWANIE POTRZEB?

Rodzice bardzo małego dziecka muszą nauczyć się dokładnie rozszyfrowywać niewerbalne sygnały, które ono wysyła. Może Kasia ma mokro i jest jej zimno? Nie, wciąż ma sucho. Może to

kolka? Rodzice podnoszą córeczkę i biorą na ręce. Niestety „pudło”, nie odbija się jej. Kolejna hipoteza - a może jest głodna? No nareszcie, Kasia ssie przez parę minut, a następnie zasypia. Uspokojeni rodzice też mogą wrócić do łóżka.

To właśnie przykład gry w zgadywanie. Dzieci płaczą, bo ich potrzeby są niezaspokojone np. nie mogą zasnąć, przestraszyły się, są głodne itp. W takich przypadkach zgadywanie jest bardzo skuteczne. Zwykle bowiem każde zachowanie niemowlęta ma konkretny powód i bardzo logiczną przyczynę.

BARIERY W KOMUNIKACJI

Warto zastanowić się, w jaki sposób tę wiedzę stosuje się w praktyce. Czy zachowuje się spokój próbując odkryć potrzeby własnego dziecka? Czy może rodzice chcą szybko naprawić sytuację i uciszyć płacz malca?

Na kursach TSR uczy się, że aby pomóc dzieciom w ich problemach, rodzice powinni unikać w rozmowie z nimi tzw. barier w komunikacji. Mogłoby się wydawać, że bariery nie dotyczą tych dzieci, które nie weszły jeszcze w stadium mowy. Okazuje się to nieprawdą, ponieważ często rodzice maluszków za pomocą dźwięków, tembru głosu, gestów, słów lub

zachowań również wysyłają komunikaty, które są barierami komunikacyjnymi np.
- rodzic, kołysząc malucha, powtarza: „cii aaa.. cii.aaa..

maluszka od jego prawdziwych potrzeb. Rodzic jest skupiony na sobie – chce spokoju, martwi się tym co pomyślał inni, itp.

WAŻNE, BY RODZICE ZAWSZE PAMIĘTALI O TYM, ŻE DZIECKO NIE PŁACZE PO TO, ŻEBY CELOWO ICH ZDENERWOWAĆ.

„cii...aaa” lub mówi: „no już nie płacz, cichutko, aaa” (kołysanie nasila się wraz z frustracją rodzica);
-rodzic grozi palcem i powtarza: „nu, nu, nu” lub mówi wciskając grzechotkę dziecku : „Jeżeli jeszcze raz wyrzucisz grzechotkę na podłogę, nigdy już jej nie dostaniesz”;
-rodzic powtarza: „fu”, „be”, delikatnie klepiąc dziecko w rączkę;
- rodzic mówi: „o jaki ładny piesek, zobacz” i tak, odwracając uwagę dziecka, wkłada mu kolejną łyżeczkę z jedzeniem do buzi. Kiedy dziecko jedzenie wypłwaja powtarza: „nie wolno, niedobry chłopczyk”. Tego typu komunikaty nazywamy barierami, bo towarzyszy im zwykle rozkaz, groźba, obwinianie, krytyka, przezywanie, wymuszanie czy odwracanie uwagi.

Spięty i zdenerwowany rodzic, który z góry zakłada czego dziecko potrzebuje, będzie miał problem z odczytaniem niewerbalnych sygnałów. Tym samym trudno mu będzie znaleźć właściwe rozwiązanie. Niezrozumienie i narastająca frustracja mogą doprowadzić do użycia przymusu wobec dziecka, a przecież w relacji z niemowlętami i bardzo małymi dziećmi, odpowiedzialność za rozwój poprawnej komunikacji spoczywa na rodzicu. To on musi nauczyć się prawidłowo odkodowywać zachowania maluszka, zachowując przy tym spokój.

CZAS I CIERPLIWOŚĆ

Wspomniana gra w zgadywanie wydaje się być dla rodziców prosta, choć taka nie jest. Z pewnością też stosowanie barier nie pomaga, w jej opanowaniu. Konieczne jest, by rodzic poświęcił dostatecznie wiele czasu, aby doprowadzić proces komunikacji z dzieckiem do końca. W tych pierwszych latach życia trzeba mieć dla dziecka wiele czasu. Dr T. Gordon napisał: - „Znane powiedzenie, jeśli raz Ci się nie powiedzie - próbuj dalej”.

■ Czy wiesz, że?

Barier komunikacyjne to komunikaty, którym towarzyszy zwykle rozkaz, groźba, obwinianie, krytyka, przezywanie, wymuszanie czy odwracanie uwagi.

każdego rodzica. Tymczasem wszystkie „cii”, „aaa” i „nu nu nu” są niczym innym, jak próbą odwrócenia uwagi

jest najlepszą radą dla rodziców małych dzieci, jaką znam i najlepszym rozwiązaniem, jakie mogę polecić.